

Felkészítő anyag a brazil jegybank szervezetéről és tevékenységéről

2015. április 16.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

A Brazil Szövetségi Köztársaság pénzügyi rendszerének alapvető jellemzői

A jelenlegi pénzügyi rendszer alapjait az 1994. évi **Real-terv** (Plano Real)¹ keretében fektették le, amelynek alapvető célja a brazil gazdaság konszolidálása volt a költségvetési egyensúly javításán, az árstabilizáció megteremtésén és a dollarizáción (az új valuta, a reál árfolyamának dollárhoz való kötésén) keresztül. A Reál-tervet erősítendő, 2001-ig három programot dolgoztak ki a pénzügyi rendszer reformjára, amelyeknek eredményeként átalakították a bankrendszer tulajdonosi rendszerét, megindult az állami és szövetségi bankok privatizációja, valamint egy versenyképesebb, átláthatóbb és hatékonyabb állami bankrendszer jött létre. 2000-ben elfogadták a költségvetési fegyelemről szóló jogszabályt (LRF), amely korlátozta a szövetségi államok és a városok hitelfelvételi plafonját, a Központi Bank államadósság-finanszírozási lehetőségét, s megteremtette az állami kiadások kontrollját azzal, hogy azokat az adóbevételek volumenéhez kötötték.

2012-ben közel 2100 **pénzügyi intézmény**² működött Brazíliában, többségük univerzális, kereskedelmi, beruházási és fejlesztési bank, valamint takarékpénztár, takaré- és hitelszövetkezet. Brazíliában a hazai bankok „uralma”³ jellemző (az összesen 344 milliárd dollár értékű⁴ tőkével bíró 160 bankból kilenc a brazil állam tulajdonában van, a fennmaradó 151-ből 70 teljes egészében hazai magántulajdonban van), a külföldi pénzügyintézetek főként a tőkepiacon és derivatívák piacán érdekeltek. A teljes banki eszközállomány⁵ 2012 decemberében 2765,7 milliárd dollár volt, amelynek körülbelül 72 százaléka (közel 2000 milliárd dollár) **öt nagybanknál**⁶ (Banco do Brasil, Itaú, Caixa Economica Federal, Bradesco, BNDES) összpontosult, 40 százaléka⁷ pedig állami bankoknál. A teljes pénzügyi szektor eszközeinek aránya⁸ pedig 2011-ben megközelítette a GDP 180 százalékát. Az elmúlt évek gyors hitelbővülésének következtében 2012-ben a bankszektor hazai hiteleinek aránya⁹ meghaladta a GDP 110 százalékát, s bár a **gyors hitelbővülés** eddig kedvezett a gazdasági növekedésnek, a későbbiekben azonban negatívan is befolyásolhatja az ország kilátásait, szakértők szerint ugyanis hosszú távon nem fenntartható az elmúlt évek lakossági hitelbővülése.¹⁰

Brazília központi bankja (BCB/Bacen) 1964-től működik, s a Pénzügyminisztériumnak tartozik felelősséggel, bár attól függetlenül működik. Figyelemmel kíséri a hivatalos fizetőeszköz, a real árfolyamának alakulását és

¹Bár egészében tekintve a Real-terv helyreállította a brazil gazdaság makrogazdasági mutatóit (így az inflációt is jelentős mértékben csökkentette), a szándékosan túlértékelt valuta, valamint az importliberalizáció néhány éven belül fizetésimérleg-válsághoz vezetett.

http://www.bcb.gov.br/htms/deorf-i/r201212/T1ES_Chart%201%20-%20Quantity%20of%20institutions%20authorized%20to%20operate.pdf

http://www.bcb.gov.br/htms/deorf-i/r201212/T4OD_Chart%2013%20-%20Quantity%20of%20banks%20bv%20capital%20structure.pdf

http://www.bcb.gov.br/htms/deorf-i/r201212/T4OD_Chart%2014%20-%20Participation%20in%20networth%20of%20banking%20segment%20area%20bv%20capital%20origin.pdf

http://www.bcb.gov.br/htms/deorf-i/r201212/T4OD_Chart%2015%20-%20Participation%20in%20total%20assets%20of%20banking%20segment%20bv%20capital%20origin.pdf

<http://www4.bcb.gov.br/fis/TOP50/ingl/Top50L.asp>

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr12206.pdf>

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr12206.pdf>

<http://data.worldbank.org/indicator/FS.AST.DOMS.GD.ZS/countries>

¹⁰ <http://www.imf.org/external/pubs/ft/survey/so/2012/car073112a.htm>

a külföldi tőke beáramlását,¹¹ az irányadó rövid távú kamatlábat (Selic) pedig Monetáris Politikai Bizottsága határozza meg az infláció várható alakulásának tükrében. A devizapiaci szabályozásért a Nemzeti Monetáris Tanács felel, amely a nem rezidens befektetőknek is engedélyezi azon pénz- és tőkepiaci termékekhez való hozzáférést, mint amelyeket a rezidenseknek.

2003 és 2010 között megnégyszereződött az **arany- és devizatartalék** értéke, 2012-ben pedig összesen¹² 369,6 milliárd dollárt tett ki. Mivel a brazil jegybank nem kapcsolódott össze jelentős mértékben az amerikai másodlagos jelzálogpiaccal, így a 2008-ban kigyűrűzött válság korlátozott hatással bírt Brazília esetében.

Brazíliában az **állami bankok fejlesztési tevékenysége** is jelentős. Az 1808-ban alapított **Banco do Brasil** (BB) jelenleg Latin-Amerika legnagyobb bankja, s kereskedelmi szolgáltatásain túl a kormány vidékfejlesztési célú hitelezését segíti. A BB 60 százalékban áll állami tulajdonban. Az **Állami Takarékpénztár** (Caixa Economica Federal – CEF) 1861-től működik, s jelenleg Latin-Amerika legnagyobb állami tulajdonú bankja, s emellett, hogy a kormány lakás- és közegészségügyi politikájának végrehajtását segíti, a CEF a lottójátékok fő szervezője az országban.

Az 1952-ben alapított **Brazil Fejlesztési Bank** (BNDES) a hosszú távú kormányzati hitelpolitikáért felelős a gazdaság minden olyan szegmensében, amelynek társadalmi, környezeti vagy regionális dimenziója van. Éves hitelkihelyezésének volumene meghaladja a Világbankét és az Amerika-közi Fejlesztési Bankét együttvéve, külföldi központja van Londonban és Montevideóban. A globális pénzügyi válság következtében jelentősen nőtt a szerepe azáltal, hogy a legkedvezőtlenebb környezetben is garantálja a befektetéseket. Beruházásai számos területet érintenek, így például az oktatást, infrastruktúrát, közegészségügyet, a városi közlekedést, stb. Kiemelten támogatja a kkv-kat és a mikrovállalkozásokat a gazdaság minden területén.

A **részvénypiac** kapcsán kiemelendő, hogy Brazíliáé Latin-Amerika legnagyobb tőzsdéje (világszinten piaci érték alapján a 14.¹³ volt 2012-ben), a **BM&F Bovespa**, amelyen áru- és értéktőzsdéi, valamint futures-ügyletek köttetnek. 2012 decemberében 364 vállalat részvényeivel kereskedtek a Sao Paulo-i Bovespán, amelynek indexe is ezt a nevet kapta 1968-as bevezetésekor. A Bovespa-indexet (IBOV) jelenleg körülbelül 70 részvény kereskedési adataiból számolják ki. Rio de Janeiróban¹⁴ 1845-ben alapított értéktőzsde működik (**BVRJ**), ahol állampapírokkal, kötvényekkel és valutával kereskednek, valamint 2005-től itt működik Brazília széndioxid-tőzsdéje¹⁵ is, ahol szén-dioxid kibocsátási kvótákkal lehet kereskedni. Hivatalos tőzsdeindexe a Sixbex, amelyet félévente vizsgálnak felül.

A brazil rendszerre a világtáznál szigorúbb szabályozás jellemző (szoros felügyelet, likviditás megőrzésének célja, magas kamatlábak, rugalmas árfolyam), amely lehetővé tette azt, hogy a **Bázel III-as szabályok**

¹¹ A brazil kormány is természetesen a közép- és hosszú távú befektetéseket részesíti előnyben, azok között is főként azokat, amelyek az innovációra, a társadalmi és környezeti fenntarthatóságra koncentrálnak.

¹² <http://data.worldbank.org/indicator/FI.RES.TOTL.CD/countries>

¹³ <http://www.andremassaro.com.br/2013/02/13/ranking-das-bolsas-mundiais-dezembro-de-2012/>

¹⁴ <http://www.bmfbovespa.com.br/pt-br/a-bmfbovespa/quem-somos/empresas-do-grupo/bvri/bvri.aspx?idioma=pt-br>

¹⁵ <http://www.tozsde.tozsde.hu/del-amerikai-tozsde/a-rioi-tozsde-bolsa-de-valores-do-rio-de-janeiro-bvri/>

végrehajtását már 2013 januárjában megkezdje a központi bank. A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által létrehozott Regulatory Consistency Assessment Programme (RCAP) keretében még ugyanabban az évben megvizsgálta, hogy a brazil pénzügyi rendszer megfelel-e a 2013. október 1-jén hatályba lépett Bazel III keretrendszernek. A lefolytatott vizsgálat úgy találta, hogy Brazília általánosságban véve megfelel a keretrendszer által támasztott minimumkövetelményeknek. A tőkekomponens definíciójára vonatkozóan a legfontosabb különbség a goodwill szavatoló tőkéből való levonásának bevezetése, ezt azonban a 2013 októberében elfogadott szabályozás értelmében ezt 2016-ban kiküszöbölik, a goodwill levonásának teljes eltörlésére pedig 2018-tól kerülhet sor. Ugyanakkor, mivel a kötelező erővel bíró jogszabályt elfogadták, a vizsgálat szerint Brazília megfelel a feltételeknek. A vizsgálat csupán három olyan területet azonosított, ahol a brazil keretrendszer felülvizsgálatra szorul: az első pilléren belül a hitelkockázatra vonatkozó sztenderdizált megközelítés és a tőkepufferek vonatkozásában és a teljes, a felügyeleti felülvizsgálatot jelentő második pillérről vonatkozóan. Ezeket a területeket „javarészt megfelelő” („largely compliant”) minősítést kaptak.¹⁶

A brazil jegybank

A BCB alaptevékenysége

1. kép: A brazil jegybank brazíliavárosi épülete

A Brazil Központi Bank (BCB) 1964. december 31-én jött létre¹⁷ a 4.595 számú törvény értelmében. **Legfőbb monetáris hatósági** jogkörét három korábbi intézménytől származtatja: a Banco do Brasil-tól (BB), az addig a bankjegyek kibocsátásáért felelős Államkincstártól (Tesouro Nacional), valamint az 1965-ben megszűnt, a jegybanki tevékenységet előkészítő Pénz- és Hitelfelügyeletől (Superintendência da Moeda e do Crédito – SUMOC). A katonai diktatúra időszakát felszámoló, a polgári demokráciát újra megteremtő 1988.

évi Alkotmány¹⁸ fekteti le a BCB alapfeladatait: a 164. cikk szerint a BCB felelős a bankjegykibocsátásért, az Államkincstárnak, valamint nem pénzügyi szervezeteknek sem közvetlenül, sem közvetett módon nem nyújthat hitelt. A pénzkínálat és a kamatlábak befolyásolása érdekében azonban kereskedhet az Államkincstár által kibocsátott értékpapírokkal. A szövetségi államháztartás pénzforgalmi számláját is a jegybank vezeti, míg az alacsonyabb közigazgatási egységek más hivatalos pénzügyi intézményeknél helyezik azt el.

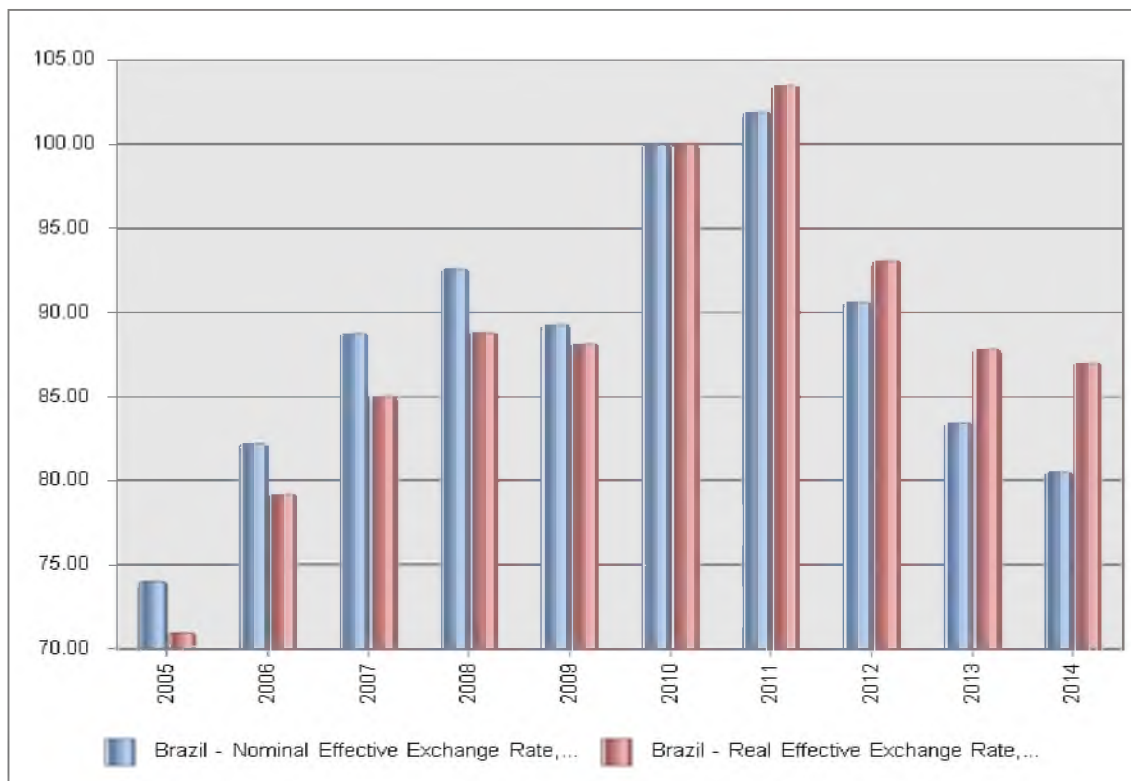
¹⁶ A Bazel III-ról szóló részt

¹⁷ <http://www.bcb.gov.br/?BCHISTORY>

¹⁸ https://www.constituteproject.org/constitution/Brazil_2014.pdf?lang=en

készítette. Forrás: http://www.bcb.gov.br/pec/apron/apres/RCAP_Brazil_assessment_report.pdf

Árfolyam, infláció, kamatlábak, illetve az ezek alakulását befolyásoló gazdasági környezet

1. ábra: Nominális és reál dollár-reál árfolyam 2005-14. között (ahol 2010=100) Forrás: IFC

A BCB **alapküldetéseiként**¹⁹ a **real vásárlóerejének megőrzését és a hatékony pénzügyi rendszer stabilitásának fenntartását** jelölte meg 2010-ben. A BCB által jegyzett, 2015. április 16-ai állapot szerint²⁰ 1:3,068 a dollár-reál árfolyam.

A 2009. év kivételével – amely egyben a globális pénzügyi válság okozta recessziós évnek számított Brazíliában – **2005 és 2012 között a real folyamatosan erősödött** a dollárral szemben, amelynek negatív következményei akkor kezdtek megmutatkozni, amikor a 2010. évi rekord gazdasági növekedés jelentősen alábbhagyott. 2011 áprilisában a túlértékelt hazai valutának az exportőrök versenyképességét csökkentő²¹ hatásai miatt a Brazil Nemzeti Ipari Szövetség (CNI) azonnali ellenlépéseket kért,²² ekkor azonban a jegybank nem avatkozott be az árfolyam befolyásolása érdekében, hanem a brazil kormány úgy döntött, hogy az erős real által leginkább sújtott iparágakat (cipő- és textilgyártás) terhelő exportadókat csökkenti.

2011-ben **az infláció is emelkedni** kezdett: itt meg kell jegyezni, hogy az év elején hivatalba lépett Rousseff-kormány elődjétől (Luiz Inácio „Lula” da Silva elnöksége 2002-2010-ig tarott) egy túlhevülőben lévő

¹⁹ <http://www.bcb.gov.br/?PLAN>

²⁰ <http://www4.bcb.gov.br/pec/taxas/ingl/ptaxnpsq.asp?id=quotations>

²¹ Brazília mint jelentős nyersanyag-exportőr nagyban függ a világszerte áruk alakulásától, s fő kereskedelmi partnereinek gazdasági helyzetétől, így az elhúzó globális válság negatív következményeit belső piaca sem tudta a végtelenségig semlegesíteni. Emellett az ipar hiányosságait sem lehet egy csapásra megszünetni: a feldolgozóipar nem csak az erős valutától szenvedett, hanem az infrastrukturális problémáktól (logisztikai és elosztási csatornák fizikális kiépítetlensége), a nem hatékony adózási rendszertől, valamint a képzett munkaerő hiányától (míg a minimálbér háromszorosa a vietnáminak vagy az indonézaiaknak).

²² <http://www.misfinanzasenlinea.com/noticias/20110402/industriales-piden-a-rousseff-medidas-urgentes-para-frenar-alza-de-divisa>

gazdasági lokomotívot örökölt: a már említett 2010. évi, közel 7,5 százalékos GDP-növekedés az import rendkívüli megugrásával és a jegybanki célt meghaladó, az élelmiszer- és kőolajárak által felfelé hajtott inflációval (5,6 százalék) járt. Lula második ciklusa során nagyobb mértékben növelte az államháztartási kiadásokat, mint a kezdetekben, így a GDP három százalékának megfelelő költségvetési hiányt hagyott utódjára, Dilma Rousseffre, ezért a monetáris politika első számú célkitűzésévé az infláció cél megtartása vált, ami egyébként Lula elnöksége alatt sikeres volt, azonban emellett nőttek a kamatlábak, valamint megerősödött a nemzeti fizetőeszköz – a **brazil real 2011-re a világ egyik leginkább túlértékelt valutája lett.**

A Lula-kormány már 2010 novemberében jelezte, hogy a korábbinál magasabb **inflációra** kell számítani a jövőben, pedig annak szintje már akkor is meghaladta a jegybank célkitűzését. Költségvetési politikájuk viszonylag laza volt, így az adófizetőknél több elkölthető pénz maradt, s emellett egyre inkább terjed(t) a hitelre történő vásárlás is. Mindez növelte a keresletet, ami pedig tovább gerjesztette az inflációs nyomást. A jegybanknak természetesen megvoltak erre az eszközei: a referencia-kamatláb (**Selic**) több mint tíz százalék volt már 2010 októberében is, 2011 júliusában pedig már 12,5 százalékra emelkedett válaszul a 6,6 százalékos inflációs várakozásra. A magas kamat azonban megnehezítette a nemzetközi hatások kezelését, mint például az amerikai-kínai „valutacsata” versenyképességre gyakorolt következményeit, vagy az amerikai és európai kereslet visszaesését. Szakértők ekkor arra figyelmeztették a kormányt, hogy a Selic Dilma Rousseff elnökségének első évét 13,25 százalékos szinttel zárhatja, ami megbéníthatja a növekedést.

A Selic jelentős csökkentését azonban a világgazdasági környezet nem tette lehetővé: mivel az Egyesült Államokban az alapkamat szintje gyakorlatilag nulla volt, a befektetni kívánt (és az amerikai export ösztönzésére szánt) összegek olyan országokba vándoroltak, ahol a kamatlábak és így a hozamlehetőségek magasak, mint ahogy Brazíliában is, ahol főként a rövidtávú értékpapírok iránt nőtt a kereslet. A beáramló tőke a hazai valuta erősödéséhez, és így az export versenyképességének csökkenéséhez vezet, ami veszélybe sodorja a gazdasági növekedést, ennek elkerülése érdekében a jegybankok ekkor általában igyekeznek növelni dollártartalékaikat. Brazília ezen túlmenően már 2010 októberében **megemelte a pénzügyi tranzakciókra vonatkozó adót** (IOF) két százalékról először négy, majd hat százalékra, miközben a közvetlen külföldi tőkebefektetések adómentesek maradtak; majd 2011 áprilisában a Rousseff-kormány is növelte az IOF mértékét a vállalati hitelműveletekre vonatkozóan.²³

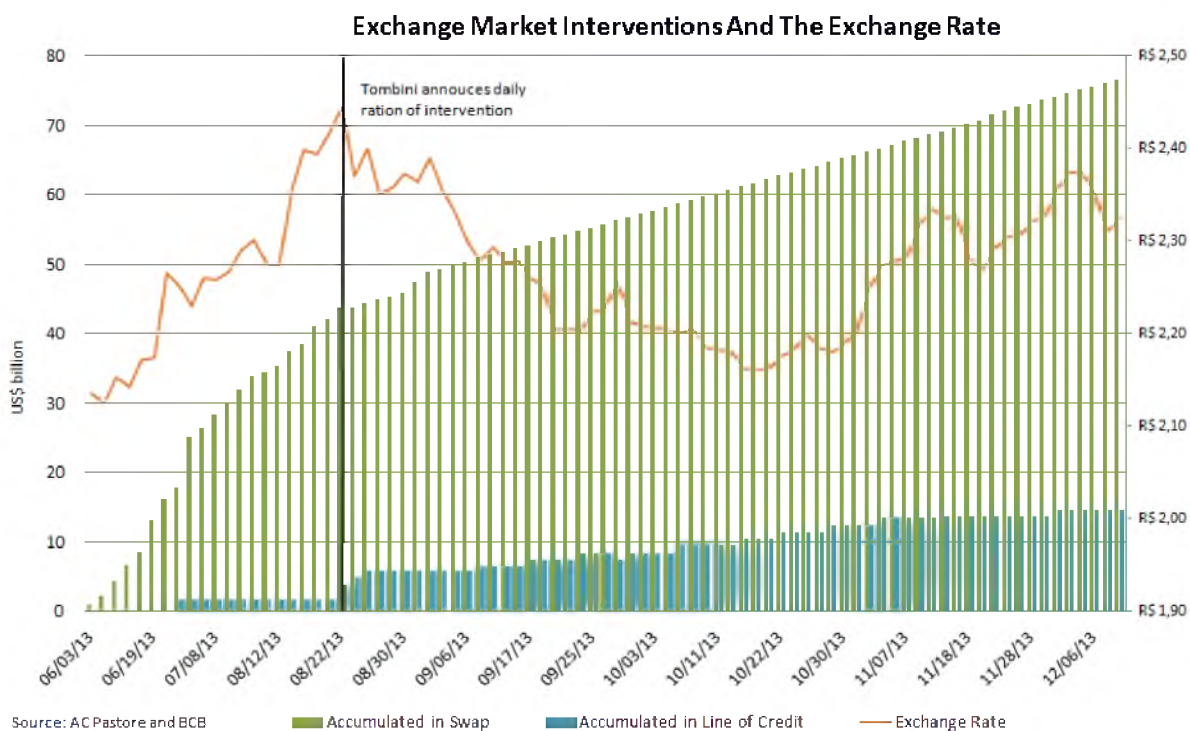
A világgazdaság elhúzódó stagnálása, valamint az Amerikai Egyesült Államok (USA) monetáris politikájának hatására **2012 nyarán Brazília valutájának leértékelése mellett döntött.**²⁴ Továbbá fokozatosan csökkentették²⁵ a Selic szintjét, amely 2012 szeptemberében már „csupán” 7,5 százalék volt. A jegybank

²³ http://kitekinto.hu/downloads/kitekinto_elemzes_latin_amerika_merlegen_2011.pdf

²⁴ http://kitekinto.hu/latin-amerika/2012/07/19/lassulo_feltorekvk_nem_minden_arany_ami_fenvlik/#.VS-gcJO3GQU

²⁵ http://kitekinto.hu/latin-amerika/2012/09/03/dilma_dilemmaja_merre_tovabb_brazilia/#.VS-gaJO3GQU

2013-ban avatkozott be jelentős mértékben, többnyire **devizaswap ügyleteken**²⁶ keresztül, amelynek eredményeként május és augusztus között 20 százalékkal csökkent a real dollárhoz viszonyított értéke.²⁷

2. ábra: A brazil jegybank devizapiaci beavatkozásának részletei 2013-ban (forrás: economonitor.com)

Ezt a politikát egészen az idei év elejéig tartotta a jegybank, azonban már 2014. decemberi közleményükben előre jelezték, hogy 2015 januárjában felére csökkentik²⁸ a devizacsere-ügyletek értékét. Márciusban pedig már arról döntött a BCB, hogy teljesen leállítja a programot, ugyanis addigra a real az elmúlt 12 év leggyengébb teljesítményét mutatta. Alexandre Tombini jegybankelnök a program értékelésekor²⁹ elmondta, hogy a BCB szerint teljesültek az azzal kapcsolatos elvárások: hozzájárult a gazdasági és pénzügyi stabilitáshoz, valamint a valutaingadozást is el tudták kerülni. Áprilisban – az USA monetáris politikai lépéseivel kapcsolatos spekulációk hatására – a real ismét erősödni kezdett.³⁰

A jegybank márciusban arról is döntött, hogy ismét megemeli az irányadó kamatlábat, a **Selic-et**, egészen **12,75 százalékra**.³¹ Az infláció mérséklésében pedig a gazdasági és pénzügyi tárca is segíti: Joaquim Levy miniszter a költségvetési kiadások csökkentéséről szóló javaslatot nyújtott be a törvényhozás elé. A brazil jegybank legfrissebb inflációs tájékoztatása szerint februárban a tizenkét havi aggregát infláció 7,7 százalék volt, amely 2,02 százalékponttal magasabb, mint a 2014 februárjában mért érték. Ennek két összetevője van: egyrészt a piaci árak 7,12%-kal növekedtek (6,28%-os növekedést mértek 2014 februárjában), másrészt pedig a 9,66%-kal növekedtek az árszabályozás alá eső termékek esetében (3,71%-kal növekedtek

²⁶ <http://www.voxeu.org/article/should-brazil-s-central-bank-be-selling-foreign-reserves>

²⁷ <http://www.economonitor.com/blog/2013/12/brazil-exchange-rate-policy/>

²⁸ <http://www.bloomberg.com/news/articles/2014-12-30/brazil-central-bank-reduces-size-of-currency-intervention>

²⁹ <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-03-24/brazil-s-tombini-says-in-no-hurry-to-reduce-currency-swap-volume>

³⁰ <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-04-15/brazil-s-currency-declines-as-china-slowdown-damps-flow-prospect>

³¹ https://www08.wellsfargomedia.com/downloads/pdf/com/insights/economics/international-reports/Brazilian_Central_Bank_Delivers_Again_03052015.pdf

2014 februárjában). A március 13-án rendelkezésre álló adatok alapján, feltételezve az egész időszakra R\$3.15/US\$ árfolyamot, valamint 12,75% -os egynapos kamatlábat a brazil jegybank 2015-re 7,9%-osra, 2016-ban 4,9%-osra, végül 2017 első negyedévében 4,7%-osra becsüli az inflációt. Ez elég közeli értéket mutat a piaci forgatókönyvhöz képest, amely 7,9%-os inflációval számol 2015-ben, 5,1%-ot vár 2016-ban, és 4,9%-ot 2017 első negyedévében.³²

BCB Inflation Forecasts

Baseline Scenario: Interest rate constant at 12.75% p.y. and exchange rate of R\$3.15/US\$

Period	Probability Interval						Central projection
	50%		30%		10%		
2015 1	8.0	8.0	8.0	8.1	8.1	8.2	8.1
2015 2	7.6	7.8	8.0	8.1	8.3	8.4	8.0
2015 3	7.6	7.8	8.1	8.3	8.5	8.8	8.2
2015 4	7.2	7.5	7.8	8.1	8.4	8.7	7.9
2016 1	4.9	5.3	5.7	6.0	6.4	6.8	5.9
2016 2	4.4	4.8	5.2	5.5	5.9	6.3	5.4
2016 3	4.0	4.4	4.8	5.2	5.5	5.9	5.0
2016 4	3.9	4.3	4.7	5.1	5.4	5.8	4.9
2017 1	3.7	4.1	4.5	4.8	5.2	5.6	4.7

Obs.: 12-month accumulated inflation (% p.y.).

*data of March 13th

Source: BCB

BANCO CENTRAL DO BRASIL 59

3. ábra: Inflációs várakozások Braziliában

A brazil jegybank szorosan együttműködik a kormánnyal, azon belül a gazdasági és pénzügyi tárccával a gazdaság konszolidálása és stabilitásának megőrzése érdekében. Egyes szakértők szerint³³ a brazil **jegybank kormányzattal való függetlensége** jelenleg nem garantált, egyrészt a jegybankelnök határozatlan idejű kinevezése (amelynek megszüntetéséről az államfő dönt) miatt, másrészt azért, mert a jegybank a várható képest nem folytatott kellően szigorú monetáris politikát. Rousseff elnök szerint azonban a szélesebb jegybanki függetlenség egyet jelentene az ország pénzügyi stabilitásának veszélyeztetésével.

A BCB vezetősége

A BCB legfőbb döntéshozó tevékenységét ellátó **igazgatótanácsot** a központi bank elnöke és alelnökei alkotják, akiket megválasztásuk előtt a törvényhozás Szenátusa hallgatja meg nyilvánosan, majd titkos szavazással dönt az államfő általi kinevezésük támogatásáról. Az **alelnökök** összesen **kilenc igazgatóság** munkáját³⁴ irányítják: adminisztráció (ennek felügyelete alá tartoznak a regionális irodák), intézményi és állampolgári kapcsolatok, nemzetközi kapcsolatok és vállalati kockázatkezelés, felügyelet, pénzügyi rendszer

³² Az inflációs előrejelzésről szóló rész

készítette. (forrás: <http://www.bcb.gov.br/pec/appron/apres/RI%20115%20ing.pdf>)

³³ <http://blogs.berkeley.edu/2014/09/27/the-brazilian-election-and-central-bank-independence/>

³⁴ <http://www.bcb.gov.br/?ORGCHART>

szervezete és vidékfejlesztési hitelek ellenőrzése, gazdaságpolitika, monetáris politika, valamint a szabályozás (pénzügyi rendszer szabályozása, prudenciális és devizasabályozás).³⁵

*Az igazgatótanács tagjai:*³⁶

Alexandre Tombini

- A BCB elnöke 2011. január 1-jétől
- PhD fokozatát az amerikai University of Illinois egyetemen szerezte közgazdaságtanból
 - 1991 és 1995 között a brazil pénzügyminisztériumnál dolgozott, 1995 és 1998 között a brazil kereskedelmi kamara tanácsadójaként dolgozott, 1998 óta a BCB alkalmazottja, 2001-2005 között az IMF-nél képviselte a brazil jegybankot

Altamir Lopes

- A BCB elnökhelyettese 2011 márciusa óta, az Adminisztratív Ügyek Igazgatóságát vezeti
 - 1995 és 2011 között ő vezette a Bank közgazdasági osztályát
 - 2003 és 2011 között az IMF SDDS rendszerének nemzeti irányítója
 - 2010 óta az etikai tanács tagja
 - 1998 és 2001 között tagja volt annak a brazil szakember-csoportnak, amely az IMF-fel való konzultációs tárgyalásokért felelős
 - 2007-ben Vezető Közgazdász Díjat nyert

Luiz Edson Feltrim

- A BCB elnökhelyettese (intézményi és állampolgári kapcsolatok) 2012 júniusától
 - Matematikus végzettséggel rendelkezik
 - 1995 óta áll a BCB alkalmazásában
 - a szövetkezeti és a mikrofinanszírozási munkacsoport tagja

³⁵ Lásd: mellékelt organigram

³⁶ Készítette:

forrás: <http://www.bcb.gov.br/?WHO>

Anthero de Moraes Meirelles

- A BCB elnökhelyettese (Felügyelet) 2011 márciusa óta
- 2007 és 2011 között az adminisztratív ügyekért felelős elnökhelyettesi pozíciót töltötte be
 - 2004 és 2007 között a BCB Belo Horizonte-i regionális irodájának adminisztratív ügyekért felelős vezetője volt
 - 2003 és 2004 között az elnöki tanács által megbízott vezető szakértőként dolgozott
- Végzettsége szerint matematikus, újságíró, Phd-fokozatát pedig adminisztrációból szerezte (specializáció: stratégiai tervezés a brazil pénzügyi rendszerben)

Luiz Awazu Pereira da Silva

- A BCB elnökhelyettese (pénzügyi szabályozás, nemzetközi kapcsolatok és kockázatkezelés)
 - Közgazdasági PhD-fokozatát a francia Sorbonne egyetemen szerezte meg
 - 2009 és 2010 között regionális országcsoport (Dél-Afrika) igazgató volt a Világbanknál
 - 2007 és 2008 között vezető közgazdasági elemző volt a brazil pénzügyminisztériumban
- 2004 és 2006 között pénzügyminiszter-helyettes
- 1988 és 1996 között a Világbanknál dolgozott

Sidnei Corrêa Marques

- BCB elnökhelyettese 2011 márciusa óta, ahol a pénzügyi rendszer szervezete és vidékfejlesztési hitelek ellenőrzése területéért felelős
 - a jegybank Magán Társadalombiztosítási Alapja Pénzügyi Tanácsának tagja
 - 2001 óta áll a BCB alkalmazásában
 - 2009 és 2011 között a pénzügyi rendszer ellenőrzéséért felelős szerv vezetője
- 2006 és 2009 között az Elnöki Tanács megbízott szakértőjeként

Aldo Luiz Mendes

- 2009 decembere óta a BCB monetáris politikáért felelős elnökhelyettese
- Közgazdász Phd-fokozatát a São Paulo-i Egyetemen szerezte
- több mint 29 éves munkatapasztalatot szerzett a Banco do Brasil-nál (BB), ahol egy ideig a BB Nyugdíjalap (Previ) igazgatótanácsának elnöki tisztét is betöltötte
- Korábban az Aliança do Brasil biztosító társaság ügyvezető igazgatója

A BCB pénzügyi ismeretterjesztési tevékenysége

A brazil kormány **hivatalos pénzügyi oktatási stratégiát** 2010-ben fogadott el (Estratégia Nacional de Educação Financeira – ENEF), elsősorban a gazdasági növekedés és a középosztály konszolidációjának segítése érdekében. A stratégia megalkotását egy közös munkacsoportra bízta, amelynek munkáját a Brazil Értékpapír- és Tőzsdebizottság (Comissão de Valores Mobiliários – CVM) koordinálta. A munkacsoportban a brazil központi bank is részt vett. Az elnöki rendelet alapján az **ENEF³⁷ végrehajtásáért a Nemzeti Pénzügyi Oktatási Bizottság (CONEF)³⁸ felelős**, amelyben szintén részt vesz a jegybank, a CVM, valamint a nyugdíjpénztári és magánbefektetési alapok nemzeti felügyeleti szervei, a Previc és a Susep. A négy szervezet képviselői mellett minisztériumi és magánszervezetek képviselői is helyet kapnak a CONEF-ben.

A **CONEF bizottságán belül a jegybank** időszakosan ellátja a rotációs elnöki tisztséget, valamint a végrehajtó titkárság feladatait is, továbbá koordinálja a pénzügyi oktatáson belül a felnőttképzést.

A brazil **jegybank a CONEF-en kívül saját programokat is indít a pénzügyi oktatás területén** a felelős pénzgazdálkodás elvének általános érvényesülése érdekében. **Ismeretterjesztő programjainak** tematikája elsősorban a pénzgazdálkodásra (megtakarításokra), a nemzeti pénzügyi rendszerre és az ahhoz való hozzáférésre, valamint a jegybank szerepkörére terjed ki. A jegybanki programhoz tartozik egy egyetem is (**BC Universidade**), ahol a felsőoktatási hallgatók pénzügyi, pénzgazdálkodási ismereteit gyarapítják, mielőtt új belépőként a munkaerőpiac szereplőivé válnának.³⁹

A BCB belső képzési rendszere

Az argentin jegybankkal ellentétben a Brazil Központi Bank (BCB) szervezeti rendszerén⁴⁰ belül található olyan egység, amely **önálló képzési-oktatási műhelyként** funkcionál: az adminisztrációs ügyekért felelős igazgatósághoz (Dirad) tartozó „egyetem”, az **UniBacen** (Universidade Banco Central do Brasil) keretei

³⁷ <https://www.bcb.gov.br/?PEF-BC>

³⁸ <http://childfinanceinternational.org/brazil>

³⁹ <https://www.bcb.gov.br/?BCEDFIN>

⁴⁰ <http://www.bcb.gov.br/?WHO> és <http://www.bcb.gov.br/Adm/Sobre/Ingl/organograma-i.pdf>

között, amely jelenlegi formájában 2004 óta működik. Azt megelőzően az argentin példához hasonlóan a HR-ügyekért felelős igazgatóságon (Depes) belül működött a képzésekért felelős részleg, amely többnyire a Bankon kívüli (felső)oktatási intézményekkel kötött megállapodásokon keresztül biztosította a továbbképzési kurzusokat.⁴¹

Az **UniBacen 2004. évi felállításával a BCB saját posztgraduális képzéseket nyújt munkatársai számára**, alapvetően a pénzügyi igazgatáshoz kapcsolódó területeken. Továbbá az UniBacen-nek végre kell hajtania azokat a pénzügyi oktatással kapcsolatos feladatokat, amelyeket az erre vonatkozó nemzeti stratégiában kijelöltek a számára.

A Brazília városban két épülettel és saját könyvtárral rendelkező UniBacen kifejezett célja, hogy **folyamatos vállalati képzéseket** nyújtson az alkalmazottai, és a releváns külső partnerek számára, valamint az is, hogy mindezt fenntartható és innovatív módon biztosítsa.

Szervezetileg alapvetően kettős struktúrára épül: a vezetőség feladatait segítő és a végrehajtó szervezeti egységekre.⁴²

I. Közvetlenül a vezetőséghez tartozó egységek

- Projektiroda (Espro)
- Vezetői koordináció (Coges)

II. Egyéb szervezeti egységek

- Oktatástervezési és oktatási megoldások osztálya (Diped)
 - Tervezés-koordináció, értékelés és ellenőrzés (Diped/Copac)
 - Oktatási megoldások koordinációja (Diped/Ceduc)
- Operatív és logisztikai osztály (Diope)
 - Program-koordináció (Diope/Cprog)
 - Oktatási tevékenységek koordinációja (Diope/Coade)

Az UniBacen **képzési terve**⁴³ nyolc programot és tizenhárom posztgraduális kurzust tartalmaz:

A. Programok

1. Kompetencia-fejlesztési program (rövid képzés)
2. Folyamatos képzési program (közép- és hosszú távú képzés, vezetőképzés)
3. Nyelvi képzés
4. „Első diplomás” előkészítő (azon munkatársak számára, akik nem rendelkeznek felsőfokú végzettséggel)

⁴¹ <http://www.bcb.gov.br/?UNIBSOBREA>

⁴² <http://www.bcb.gov.br/?UNIBADM>

⁴³ <http://www.bcb.gov.br/?UNIBPLANO>

5. Nemzetközi események és programok (ide tartozik az alkalmazottak külföldi továbbképzése)
6. Tudásaktualizálási és Innovációs program (a munkatársak szaktudásának naprakészsége érdekében kurzusok és konferenciák szervezése)
7. Posztgraduális program
8. Oktatási engedélyekkel kapcsolatos program (a Bankon kívüli továbbképzések támogatása érdekében)

B. Kurzusok

1. *Posztgraduális kurzusok*: 2004 óta az UNIBACEN 13 ún. „lato sensu”, diplomát nem adó képzést valósított meg a brazil partnereivel való együttműködés keretein belül. Ezekon 353 alkalmazott vett részt összesen közel 5400 órában. A képzések általában elméleti és gyakorlati részből állnak, s olyan területek érintenek, mint például a pénzügyi szabályozás gazdasági joga, gazdasági és pénzügyi mérnökképzés, pénzügyek, modern vállalatirányítás, IT-menedzsment, szervezeti kommunikáció, nemzetközi számviteli normák, stb.
2. *Ellenőrképzési kurzus (CINSP)*: a posztgraduális kurzusok egyike, amelyet azonban nem a partnerintézmények segítségével bonyolít le az Unibacen, hanem teljes egészében a BCB oktatói segítségével.

A BCB a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött 2001. évi megállapodás alapján **Brazíliában hozták létre a közös latin-amerikai regionális képzési központot (BTC)**, amely együttműködésre lépett az UniBacen-nel. A kurzusokon való részvétel fő szabály szerint meghívás alapján valósul meg. A meghívott résztvevők főként a latin-amerikai jegybanki és pénzügyminisztériumi alkalmazottak közül kerülnek ki.⁴⁴

⁴⁴ <http://www.bcb.gov.br/?CECABENORIENTINSC>